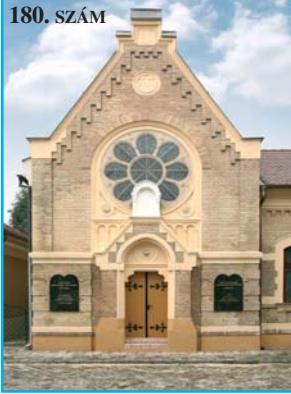

180. SZÁM

HITKÖZSÉGI HÍRADÓ

NEM AZ A ZSIDÓ, AKINEK A SZÜLEI AZOK VOLTAK, HANEM AKINEK A GYERMEKE IS AZ LESZ! (Simon Peres)

Kitártuk a kapukat

Közel 180-an keresték fel a XX. Komáromi Napok alatt rendezett Nyitott Kapuk Napján a Menházat. A május elsején megtartott háromórás program

tal, a KZSH elnöke, Paszternák Tamás és Dr. Paszternák András biztosította.

A KZSH programszervezői több telefonon és e-mailt kaptak a város lakóitól,

során a Schnitzer Ármin Mikromúzeumot, a zsinagógát és a Wallenstein Zoltán termet tekinthették meg az ér-

akik a hagyományosan a Komáromi Napok alatt megrendezett koncertet hiányolták. A zsidó időszámítás szerinti,

deklődők. A magyar és szlovák nyelvű idegenvezetéseket a folyamatosan induló csoportok számára Pasternák An-

a városi napokra eső gyászidőszak miatt ezt idén nem tudtuk megtartani.

PA

MEGHÍVÓ

A Komáromi Zsidó Hitközség ezúton hív meg mindenkit a város és környéke zsidósága deportálásának 67. évfordulója alkalmából rendezendő megemlékezésre, melyet

**2011. június 12-én,
vasárnap 10:30-kor**

tartunk a komáromi zsidó temetőben (Aranyember utcája).

Ünnepi beszédet mond Deutsch Róbert főrabbi, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége Rabbitestületének elnöke. **Közreműködik:** Tóth Emil főkántor.

12:00-kor közösen gyűjtünk gyertyát az áldozatok emlékére a zsinagógában.

Emlékezzen Ön is velünk!

Shalom klub

A Komáromi Zsidó Hitközség hagyományait követve a Mártírnapi után, **június 12-én délután** a Shalom klubban találkozzunk. Idén 10 éve annak, hogy Scheiner Péter Zürichben élő komáromi származású hittestvérünk befejezte az „Emlékezések a jövőért – Zsidók Komáromban” című film forgatását. Egy évtized után a folytatás következik, ennek keretében emlékezünk a klubban azokra a hittestvéreinkre, akik a film szereplői, de már sajnos nincsenek közöttünk, beszélgetünk közösségünk elmúlt tíz évéről és a jövőről. Mindenkit szeretettel várunk a Menház Wallenstein Zoltán termében.

Támogatónk

nka

Nemzeti Kulturális Alap

Minden Kedves Olvasónknak kellemes nyarat és jó pihenést kívánunk!

Element Sándor Tamás

Április végén fájó szívvel kaptuk a hírt, távozott közülünk Sándor Tamás, a tatbányai Szenes Hanna Magyar-Izraeli Baráti Egyesület egykori elnöke.

Tamással először egy dél-komáromi konferencián találkoztunk. A hosszú évek során gyümölcsöző kapcsolat alakult ki az általa vezetett szervezet és a Komáromi Zsidó Hitközség között. Egyre gyakrabban jelentek meg rendezvényeinken, nem hiányozhattak a Shalom klubokból, a zsinagógából. Közösségünk oszlopos tagjaivá váltak. Tamásra mindig bizton számíthattunk a minjenben. Eggyel kevesebben jönnek a Duna túlsópartjáról ezután a Menházba. Felvillanok pillanatok, amikor a nagyünnepken együtt ülünk a zsinagógában, amikor Izraelről mesélt, a véletlen találkozások a Budapest-Tatabánya vasútvonalon, a közös utazások. Hosszas tervezés után tavaly decemberben eljutottam a Szenes Hanna Magyar-Izraeli Baráti Egyesület szervezet tatabányai rendezvényére, az Árpád hotelbe. Emlékszem, milyen szeretettel köszöntötték a baráti társaság egykori elnökét.

Kedves Tamás, nyugodj békében, hiányozni fogsz! A család gyászában osztozunk, emlékéket megőrizzük.

A Komáromi Zsidó Hitközség vezetése és a Hitközségi Híradó szerkesztőinek nevében

Dr. Paszternák András

Faliújság rövid hírek

✧ A HH-t, a Shalom klubot és a KZSH-t támogatták: MUDr. Daniela Hanzlíková (Komárom) és anonimátukat kérő adományozók. Köszönjük.

✧ A KZSH 220. születésnapjára ünnepségeit pályázati támogatásban részesítette a pozsonyi EZRA Alapítvány. Köszönjük!

✧ Milos Žiak úr Pozsonyból új könyveket adományozott a KZSH Spitzer Béla Kiskönyvtárának. Köszönjük!

✧ Május 1-jén, budapesti vendégek érkeztek a Menházba, akiket Paszternák András kalauzolt a Schnitzer Ármín Minkromúzeumba és a zsinagógába. Látogatóink megtekintették Susanne és Péter Scheiner Emlékezések a jövőért – Zsidók Komáromban című filmjét is.

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vagy

10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK060900000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno vagy

IBAN: SK52520000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyházaknak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (MAZSIHISZ) részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Jubileum

A napokban ünnepelte 75. születésnapját Budapesten rendszeres olvasónk, **Kardos Péter** főrabbi úr, aki már többször volt vendégünk Komáromban. További jó egészséget kívánunk főrabbi úrnak! Mazl tov! Bis 120!

A közelmúltban ünnepelte 70. születésnapját a szlovákiai közélet ismert személyisége, **Pavel Traubner** professzor úr, a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetségének tiszteletbeli elnöke. Mazl Tov!

Kerek jubileumot, 90. születésnapját ünnepelte a KZSH tagja, **Horsky néni**. További jó egészséget kívánunk a jubileum alkalmából! Bis 120!

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (mesačník ŽNO v Komárne). Alapítva 1996-ban (1996), **főszerkesztő** –
 élfredaktor: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** – spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomtatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH címe** – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax: 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám**: EV 3424/09. **ISSN** 1337-091x. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!** S finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky – a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával.

TRADÍCIÓ a komáromi zsinagóga hitéleti oldala

Széder este a Menházban

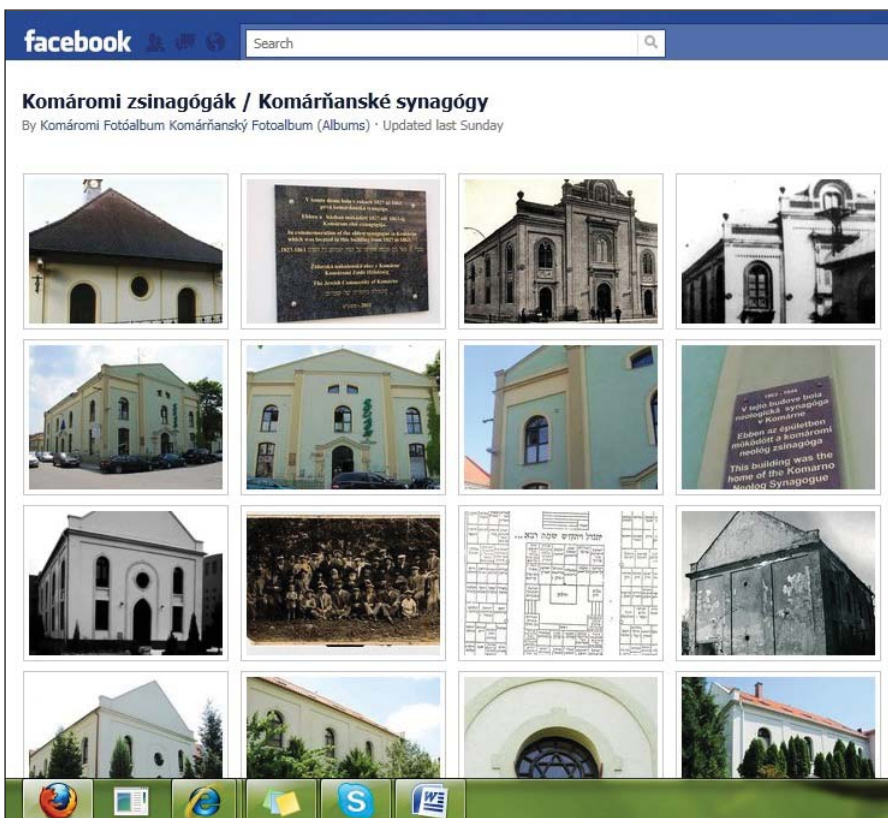
Nagy érdeklődés mellett, a Wallenstein Zoltán terem kapacitásának határain ül-
te meg a Komáromi Zsidó Hitközség Pészach ünnepének második Széder est-
jét. Körünkben üdvözülhettünk izraeli, svájci és magyarországi vendégeket. A
est levezetését Vasadi Péter, a budapesti Lauder iskola tanára vállalta. A kóser
ételt ezúttal is a Carmel Kft. szállította Budapestről. A jó hangulatú vacsorán el-
hangzott a tradicionális Mánistaná is a legkisebbek tolmácsolásában. A megje-
lenteket a hitközség nevében Paszternák Tamás köszöntötte. Dr. Paszternák
András széder tálat ábrázoló szalvétákkal ajándékozta meg az est résztvevőit.

Köszönet Farkas Editnek, Haas Juditnak, Ing. Weissová Alicának és Paszter-
nákné Kertész Zsuzsának az ételek feltalálásáért.

PA

Komáromi zsinagógák

Május közepén érdekes, hiánypótló összeállítás jelent meg a Facebook közös-
ségi oldal Komáromi Fotóalbum csoportjában az észak- és dél-komáromi zsi-
nagóákról.

A képek alatti kis történeteket, magyarázatokat Dr. Paszternák András, a KZSH
programszervezője írta illetve gyűjtötte. Az album készítéséért köszönet Melečky
Zoltánnak, a csoport szerkesztőjének.

Ajándék hagadák

A KZSH 20 darab hagadát kapott ajándékba Pészachra Deutsch Róbert főrabbi
úrtól, a MAZSIHISZ Rabbitestületének elnökétől. Köszönjük!

Zsidó Kultúra Európai Napja

FIGYELEM, VÁLTOZÁS!

Az eredeti időponttól eltérően az idei
évben Komáromban kivételesen egy
héttel hamarabb tartjuk a Zsidó Kultú-
ra Európai Napját. Az egész napos
programra augusztus 28-án, vasárnap
kerül sor a Menházban. Ekkor ünne-
peljük a KZSH 220. születésnapját is.
A részletes programot nyári számunk-
ban olvashatják. Június 15-ig várjuk
programötleteiket a kile@menhaz.sk
cí mre. Mindenkit szeretettel várunk!

Nagyünnepek

Kedves Barátaink! Kérjük Önöket,
hogy szabadságuk tervezésekor lehe-
tőség szerint vegyék figyelembe az
5772. zsinagógai év Nagyünnepeinek
időpontját. Fontos számunkra, hogy va-
lamennyi hittestvérünk részt tudjon ven-
ni az ünnepek köszöntésén.

Az idei időpontok:

2011. szeptember 28., szerda
Erev Rosh Hasanah

2011. szeptember 29., csütörtök
Rosh Hasanah I. napja

2011. szeptember 30., péntek
Rosh Hasanah II. napja

2011. október 9., péntek
Kol Nidre

2011. október 10., szombat
Jom Kippur

Savout ünnepe

A Tóraadás ünnepe 2011. június 7-én,
kedden este kezdődik. 8-án szerdán és
9-én, csütörtökön főünnepek vannak
(ezeken a napokon a KZSH titkársága
zárva tart).

Bat Micva

Június elején tartják Izraelben a ko-
máromi származású Holczer Pali
(Dan) és felesége Orly lánya, Ayelet
bat micváját. Az ünnepeltnek és csa-
ládjának a komáromi kile nevében ez-
úton gratulálunk!

Jövönk, ami összeköt – a régió oldala

Holokausz Emléknep a Párkányi Gimnáziumban

Március 21-én a Párkányi Gimnázium magyar tagozatának harmadikos és negyedikes diákjai interaktív foglalkozások keretében emlékeztek meg a holokausz áldozatairól.

A rendezvény a budapesti Zachor Alapítvány a Társadalmi Emlékezetért szervezésében valósult meg. A rendhagyó órákon személyes történeteken keresztül nyílt lehetőségük a diákoknak arra, hogy konfrontálódjanak a vészkorszak történéseivel. A gimnazisták

így személyes sorsokon keresztül élhették át és értelmezheték azt, amit a történelem és társadalomismeret órákon történelmi és vallási összefüggéseiben már elsajátítottak. A diákok nyitottsággal és empátiával viszonyultak az emléknapon tapasztaltakhoz. A fog-

lakozásokat Szőnyi Andrea, a Zachor Alapítvány kuratóriumának elnöke, Molnár József, a szentendrei Skanzen múzeumpedagógusa és Molnár Péter, a budapesti Toldy Ferenc Gimnázium tanára vezették. Az emléknep a komáromi zsidó hitközség közvetítésével jött létre.

-hgy-

Konferencia Esztergomban

Vallási turizmus Magyarországon és az Európai Unióban

Az idei év első félévében Magyarország tölti be az Európai Unió elnöki tisztségét, ebből az alkalomból a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága két konferenciát szervez. Az elsőre májusban Esztergomban került sor, melynek témája a vallási turizmus volt. A másodikra esemény júniusban lesz Gödöllőn, ahol a keresztény- zsidó- iszlám párbeszéd lesz a téma.

A turizmusról szóló konferencián a KZSH-t Paszternák Tamás koordinátor képviselte (egyedülként a szlovákiai zsidó közösségek részéről).

A rendezvénynek a csodálatos Szent Adalbert Konferenciaközpont és a

nemrégiben megnyitott Prímás Pince adott otthont Esztergomban, a Bazilika lábánál. A közel 200 résztvevő az unió valamennyi országából érkezett. A szervezők kiemelték, ez az első ilyen témájú konferencia az EU-ban.

A megnyitót Szászfalvi László államtitkár tartotta, majd Bartos Mónika Éva országgyűlési képviselő, Somogyi Zoltán az ENSZ Világ Turisztikai Szervezetének ügyvezető igazgatója, Sorina Capp az Európai Kulturális Utak Intézetének igazgatóhelyettese és Csomós Miklós Budapest főpolgármester-helyettese szóltak.

Másfél nap során előadásokat hallgathattunk az új kezdeményezésekről és a jó gyakorlatokról. A szünetek, kö-

zös étkezések, az asztalokon elhelyezett színes és színvonalas tájékoztatósi anyagok számos lehetőséget biztosítottak a kapcsolatépítésre, partnerek keresésére más uniós tagállamokból.

A plenáris ülésen két zsidó témájú előadás hangzott el az egyike Assuncio Hosta, a Zsidó Kultúra és Örökség Megőrzésének és Népszerűsítésének Európai Egyesületétől, dr. Vadas Vera, a Budapesti Zsidó Hitközség Idegenforgalmi és Kulturális Központjának igazgatója az idén 14 éves Zsidó Nyári Fesztivált és új kezdeményezésüket a Jewinformot (www.jewinform.hu) mutatta be.

PT

Választások

Május 15-én, vasárnap egy időben tartották a hitközségi választásokat Szlovákiában és Magyarországon.

Pozsonyban

Az új alapszabály miatt kiírt választásokon az eddigi elnök, Pavel Frankl nem indult újra. Az eseményen a KZSH-t Pasternák Antal elnök képviselte.

A négy jelölt közül Igor Rintelt (Pozsony) választották meg a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetsége elnökének a következő négy évre. A két alelnök Pavol Sitár (a Kassai Zsidó Hitközség elnöke) és Peter Salner (a Pozsonyi Zsidó Hitközség elnöke) lett.

Budapesten

A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége tisztújító közgyűlést tartott, melyen a 2011-2015-ös választási időszakra a négy jelölt közül újráválasztották dr. Feldmájer Pétert (Nagykőrös), az elnöki pozícióba, az ügyvezető igazgatói feladatokat továbbra is Zoltai Gusztáv látja el. A két alelnök Herczog László (a Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség elnöke) és Streit Sándor (a Budapesti Zsidó Hitközség elnöke) lett.

Az új vezetőknek gratulálunk, munkájukhoz sok sikert és erőt kívánunk!

PT

Kiállítás Dél-Komáromban

A dél-komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár kiállítást rendez Nagy Márton festőművész születésének 110. évfordulója alkalmából. A művész visszaemlékezéseiben szerepel, hogy 1946-ban emlékművet tervezett a fasizmus komáromi áldozatainak emlékére, egyet a katolikus temetőbe, egyet a Menházba.

Tisztelettel:

György Károlyné Rabi Lenke
könyvtárigazgató,
helyismereti könyvtáros

STETL – a Hitközségi Híradó kulturális oldala

Az oldal a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával jött létre!

Feuerstein Azriel: KELJFELJANCSI

1. FEJEZET

Gyurika!!! A kétségbeesett kiáltás. Az ismert és az el nem feledhető lázálom.

De nem. A könyvek feletti délutáni bóbiskolásomból ezúttal Ulle Olofson kisasszony ismert habozó és nem váratlan kopogása riasztott fel. Ez a kopogás most az internátus húsvéti szünete miatt üresen visszhangzó folyosóin valahogy más-képp hangzott, mint rendszerint.

„God dag fröken Ulle” köszöntöttem, mint mindig. Az igazság az, hogy örültem a nem váratlan látogatásának. A szokott, még most húsvétkor is borongós svéd időjárás és az internátus üres, kongó folyosói miatt kissé levert hangulatban voltam.

„Hej Jéorj” üdvözölt fröken Ulle a szokott kedves mosolyával, „mi a véleményed egy kis kávéról és süteményről?”

A lelkesen igenlő válaszom a jólneveltség határait súrolta. Az elmúlt fél év alatt, amióta a szanatóriumból kijöttem, rászoktattam ugyan magam az elfogadott étkezési illemszabályokra, de még nem utasítottam vissza, ha megkínáltak pláne, ha süteménnyel.

Fröken Ulle, akkor, 1946-ban körülbelül ötven éves lehetett, ami az én tizenhét éves szememben a vénség határán mozgott. Magas volt és sovány, a még szőkés haját simán hátrafésülte, szeme kék és barátságos, szája sarkában egy pár ránc elmúlt fájdalomról és csalódásokról tanúskodott, nőies idomait szerény, sötétes ruhája tartotta szigorú fegyelem alatt. Beszéde száraz és tárgyilagos, fogalmazása a szigorú svéd illemszabályokhoz alkalmazkodó. Csak a szeme sarkában néha felvillanó pajkos fény keltette fel bennem azt a gyanút, hogy talán humorérzéke is van, de annyira svéd volt valószínűleg ártatlanul gyanúsítottam. Ő volt Folkhögskolan Fjaellhögen szobafelelőse. Vaskézzel kormányozta lngát és Brittát, a két szobalányt és mindig talált utánuk valami igazítani valót. Egy tollseprű és sárga portörölő szerves részét képezték, ritkán láttam nélkülük. Egy kicsit szégyenlős volt azt hiszem, délutáni uzsonnáját állandó helyén egyedül szokta elfogyasztani mielőtt az életébe cseppentem.

Folkhögskola- szószerinti fordításban: népfőiskola, akkori-ban egy sajátos svéd intézmény volt, rendszerint szakszervezetek, cserkészek, antialkoholista egyesületek tulajdonában és a célja az volt, hogy egy hat hónapos kurzus alatt átvegye az egész gimnáziumi tananyagot azokkal, akik ezt otthon tanulták és most extern érettségire készültek.

A mi iskolánk, Fjaellhögen, egy, Göteborg kikötővárosához közeli falu szélén volt. A palotához hasonló épület, amelynek a szárnyai a diákok és a személyzet lakhelyéül szolgáltak, egy impozáns park közepén állott. Én a svéd tudásom tökéletesítésére kerültem oda.

A délutáni órákban érkeztem, mire a szokásos látogatásokat befejeztem, pont uzsonnaidő lett és lementem a kis étterembe, ahol véletlenül fröken Ulle helyére ültem. Senki sem figyelmeztetett, illemből és azért sem, mert sajnálattal vegyes kíváncsiság és idegenség vett körül. Mint később megtudtam, doktor Justus az igazgató diszkréten tudatta, hogy egy cseh-

szlovákiai menekült érkezik, aki a koncentrációs táborokból szabadult, pár hónap alatt felépült, magához tért és a svéd nyelvet is megtanulta. Köz hírré lett téve, hogy „Jéorj”-jal kesztyűs kézzel kell bánni.

Fröken Ulle belépett, körülnézett és leült szembe velem.

„Nevem fröken Ulle” nyújtott kezét. „Leülhetek?”

„Var so god” fitogtattam svéd tudásomat. „Tessék, nagyon fogok örülni. A nevem Jéorj”.

„Ya-ha” alkalmazta fröken Ulle a svéd nyelv Jolly-Jokerét, amely hangos levegő beszívással jár kifogyhatatlan szórakozásul szolgál mindazoknak, akik a svéd nyelv rejtelmeiben járhatlanok és amelynek az értelme igen, nem, talán, tényleg?, a körülmények és a hangsúly szerint. „Érdekes, hogy svéd neved van?” folytatta kérdő hangsúllyal.

Ez egy istenadta ajándék volt. A svéd nyelvtudásnak abban a szakaszában voltam, amelyet minden idegen nyelvet tanuló ismer, de főleg az, aki olvasás által tanul, mint én.. Ebben a fázisban az ember már beszél, többé-kevésbé meg is értik, amit mond, de ő maga nem mindig érti, a hozzá szólókat. Erre egy orvosság van, beszélni, beszélni, beszélni. Ha kérdésre van szükség olyat kell kérdezni, amire a válasz igen vagy nem, amit könnyű megérteni.

„Nem fröken Ulle, Jéorj a svéd formája az angol George-nak, amely viszont az angol formája a magyar Gyurinak, amely a tulajdonképpeni nevem.” (Itt hozzá kell tenni, hogy a svédek Geornak írják, de Jéorjnak ejtik.)

„Gyu..” próbálta fröken Ulle az ajkait a szokatlan, barbár hangokhoz idomítani. „Én továbbra is Jéorjnak szólítottak, ha megengeded. De miért a magyar név? Úgy tudtam, hogy csehszlovákiai vagy, nem?” Most menj és magyarázd meg neki. Egy szerencsés, homogén, kisebbségek nélküli nép lánya, amelynek határproblémái nincsenek, az ország minden lakosa svéd, akik még külalakra is hasonlóak, magasak, szőkék, kékszeműek, a lányaik bőre, mint a barack az esős éghajlat miatt. Próbáld megmagyarázni neki a nyelvek, a népek, a vallások közép-európai, csehszlovákiai keverékét, ahol egymással és egymásra szorulva élnek magyarok, szlovákok, csehek, németek, mindegyikük a saját kultúrájával, vallásával, hagyományaival, nem nagy szimpátiával egymás iránt egyetlen közös tulajdonságuk az idegenség, a bizalmatlanság vagy a gyűlölet a köztük élő zsidókkal szemben.

A családom, mint a szülővárosom Kassa legtöbb zsidója, magyar anyanyelvű volt. Kassa egészen 1918-ig az Osztrák-Magyar monarchiához tartozott. Ettől az időtől, az első világháború végétől, 1938-ig Csehszlovákia része lett, amikor is a „bécsi döntés” Magyarországnak ítélte, oda tartozott a második világháború végéig, akkortól meg újra Csehszlovákia lett.

Én magam német óvodába jártam és német nevelőnőm volt, mert anyám azt akarta, hogy jól beszéljem a második nyelvét, szlovák elemiben tanultam, mert ez volt az ország nyelve, nagy öröömre és megkönnyebbülésre anyanyelvemen, magyarul folytattam a gimnáziumban.

(Folytatás a 6. oldalon)

Az Élet menetén Auschwitzban

Már hagyománnyá vált, hogy az Ipolysági Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium diákjai részt vesznek az Élet menetén az Auschwitz-Birkenau-i koncentrációs táborban.

Az Élet menet olyan nemzetközi rendezvény, amelyen az egész világból összesereglett fiatalok róják le kegyeletüket az ártatlanul meggyilkolt áldozatok emléke előtt. Szlovákiát két autóbussznyi középiskolás diák képviselte a Jeruzsálemi Nemzetközi Keresztény Nagykövetség (ICEJ) szlovákiai irodája szervezésében.

Tóth Tibor történelemtanárunk kíséretében május 1-jén autóbusszal indultunk az ipolysági, lévai, szeredi és zsolnai szlovák diáktársainkkal együtt. Magyar nemzetiségű diákokként a szlovákiai magyar középiskolákat képviseltük. Első megállónk Krakkóban volt, itt Pavol Meštan professzor – a Pozsonyi Zsidó Múzeum igazgatója – tartott előadást a szlovákiai holokausztról, amelyet később csoportokba rende-

zdöve vitattunk meg. A kiadós vacsora után pedig szállásunkra, a csehországi Trinecbe utaztunk. Kényelmes, szép, jól felszerelt szobák fogadtak minket a négycsillagos szállodában.

A másnapi célpont már Auschwitz volt. Innen indult az Élet menete (The March of the Living). Rengeteg fiatal gyűlt össze a világ minden tájáról, hogy együtt emlékezzen a múlt szörnyűségeire. A magyar barakk előtti megemlékezésen Rogán Antal országgyűlési képviselő, Budapest 5. kerületének polgármestere mondott emlékbeszédet, majd megrendülve hallgattuk a gödöllői Jancsi bácsit, aki túlélőként mesélte el a koncentrációs táborok borzalmait. Ezt követően indult a hétezres menet Birkenau felé. Birkenau hatalmas kiterjedésű, ör-

tornyokkal, drótkerítéssel körbevett terület, a világ legnagyobb temetője, hisz több mint egymillió ártatlan ember lelte itt iszonyú halálát. Megrendülten vonultunk végig a vasúti sínek mellett, áthaladtunk a rámpán is, ahová a deportáló vonatok futottak be és itt szelektálták szerencsétlen embereket. A központi emlékünnepe – amely angol nyelven folyt – a krematóriumok romjai mellett zajlott. Beszédet mondott Israel Meir Lau, Izrael volt főrabija és Branko Lustig, a Schindler listája c. film Oscar-díjas producere. Mindketten gyermekfejjel élték át a holokausztot, s hallgatván autentikus visszaemlékezéseiket, sokunknak bizony könny szökött a szemébe. Felcsendült az Eli, Eli című dal is, amelyet a magyar Szenes Hanna írt, őt a nyilasok végezték ki 1944-ben, mindössze 23 éves volt. Az emlékezés végén lángra lobbant a hatmillió áldozatot jelképező hat hatalmas fáklya, s felhangzott a Hattikva, a világ zsidóságának himnusza.

Az utolsó nap egy érdekes előadást hallgathattunk meg, egy Jeruzsálemben élő német újságíró, Johannes Gerloff beszélt a zsidó-arab konfliktusról, majd barátja, Samer Mohammed – a keresztény hitre áttért muzulmán férfi szót kalandos sorsáról.

Kifáradva, de élményekkel gazdagon szálltunk fel az autóbuszra, amivel a kora esti órákban Ipolyságra érkeztünk. Felejthetetlen és egyben megrendítő élmény volt ez a három nap mindannyiunk számára, mert az Élet menete nem csak a múlttól való megemlékezésről szólt, hanem a jelenünkről és jövőnkről is egyaránt, hiszen az üzenete egyértelmű: soha többé nem szabad megengedni, hogy ilyesmi megtörténhessen!

**Molnár Marietta
és Várközi Patrícia**

(Folytatás az 5. oldalról)

Németül Georg, csehül Jiri, szlovákul Juraj magyarul Gyuri a nevem. A héber nevem, amelyet csak a Tóra-felhíváshoz használtak Azriel Jaákov. Most menj és magyarul ezt el fröken Ullének, méghozzá svédül. Megesett a szívem mind a kettőnkön.

Fröken Ulle a maga részéről nem várt válasza. Enyhe pír borította el az arcát. Személyi kérdések?! Igazán nem illendő dolog. Gyorsan áttért az ismert és jól begyakorlott témára:

„Hogy érzed magad Svédországban?” Én is biztonságosabb talajra léptem és beszéltem az időjárásról („Van remény, hogy kiderül”), a házanyáról („szigorú de nagyon kedves”), doktor Justusról, az igazgatóról („egy különleges ember”), mindezt egy ötperces megismerkedési beszélgetés után. Ezek a témák ma-

radtak a további uzsonnai találkozásaink alapjai. A legközelebbi abban különbözött, hogy fröken Ulle előttem érkezett és a szokott helyére ült. Kötény nélkül volt, kék blúzban és szoknyában. Soványsága dacára a melli kerek és telt volta. Úgy tűnt, hogy örült, amikor megérkeztem, én is örültem, hogy látom.

Nagyon egyedül voltam, idegen országban, idegen emberek között egy idősebb, barátságos asszony jelenléte egy homályos, de mélyen érzett hiányt töltött ki. Fröken Ulle soha sem felejtette el megjegyezni, hogy mennyire előrehaladtam a svéd nyelvben, bevezetett a fehérnemű mosásba adásának a titkaiba, nem felejtette el megkérdezni nem hiányzik-e egy párna vagy takaró.

**A szerző engedélyével közölve,
folytatás a következő Hitközségi Híradóban**

Mice és Mici és Sófár Süni kalandjai avagy az ifjúság oldala

Szevasz Tavaszi Tábor avagy amikor Szarvas Siófokra költözött

Péntek délután érkeztem meg a siófoki Ezüstpart szállodába. A kocsiból kiszállva Szarvasról ismert táborozók köszöntöttek. A táborból jól ismert programtábla díszelgett az előcsarnokban. Mindenféle feliratok „Kupola”, „Ping-pong”, „Game-room”, „Art”, a szarvasi foglalkoztatók, termék, épületek neve. Most a szálloda termeit jelölték, ahol a HaSomer Hacair, a Hanoar Hacioni ifjúsági szervezetek és a szarvasi Lauder/Joint Nemzetközi Zsidó Ifjúsági Tábor rendezte közös, tavaszi, négynapos táborát. Példaértékű volt Magyarország legnagyobb zsidó ifjúsági szervezeteinek összefogása.

A tábor témája a Wikileaks botrány ihlette Jewkileaks volt, a napi foglalkozásokon olyan zsidó történeteknek néztünk utána, melynek eredete kérdéses, esetleg ismeretlen volt. A programban helyet kapott mindaz, ami a szarvasi tábor is 20 éve népszerűvé teszi. Gondoljunk csak a kézműveskedésre, a hórára (izraeli néptánc), az énekórára, a sportra vagy az úszásra. A 93 táborozó három korcsoportban, életkori sajátosságait figyelembe vevő foglalkozásokon vehetett részt. A nagyok saját érdeklődési területüknek megfelelő programokat is választhattak a Pardeszek közül. Látványos esti programok, látogatás egy közeli kalandparkban, közös szombatfogadás tette még emlékezetesebbé az együtt töltött időt. Népszerű volt a sport délelőtt és a balatoni Mózeses portya is.

Reméljük, az úttörő, a szervezési erőket egyesítő kezdeményezésnek lesz folytatása.

PA

Kis közösségek

Konferencia az interneten

Különös élményben volt részem pár nappal ezelőtt. Az ORT (az egyik legnagyobb, világszerte működő zsidó oktatási szervezet, amely 1880 óta létezik) ifjúsági vezetőképző programjának angol koordinátora Daniel Needlestone felkért egy on-line beszélgetésre, melyen a program résztvevői két meghívott előadóval beszélgettek a világhálón. A májusi program témája: A zsidóság kis közösségekben. Yvonne Savosnicktól az oslói rabbi volt asszisztensétől a mindössze 650 főt számláló norvég zsidó közösség mindennapjaiba kaphattak betekintést az érdeklődők. Jómagam a komáromi kilét mutattam be. Érdekes volt látni az Európa más részein elhelyezkedő hitközségek hasonló problémáit. A közelmúltban indult program keretében a legmodernebb internetes kommunikációs technológiákat kihasználva 2-3 hetente „találkoznak” a jövő 15-17 éves vezetői egész Európából és a volt Szovjetunióból. Időszakonként szemináriumokat is rendeznek, legutóbb egy hetet töltöttek a résztvevők Londonban. Az egyórás beszélgetés során a prezentációk mellett jutott idő a kérdésekre, csak néhányat kiemelnék ki: Milyen programok vannak, hogyan kapcsolhatók be a fiata-

Az oldal a Jewish Child's day támogatásával jött létre!

lok a zsidó életbe?, Vannak-e táborok, rendszeres oktatás? , Hogyan képzeljük el a jövőt? Költöznénk-e esetleg olyan helyre, ahol nagyobb zsidó közösség él? Fontos és hasznos délután volt valamennyi „on-line” résztvevő számára.

PT

Ősszel ide is ellátogatunk: orthodox zsinagóga, Budapest, Kazinczy utca

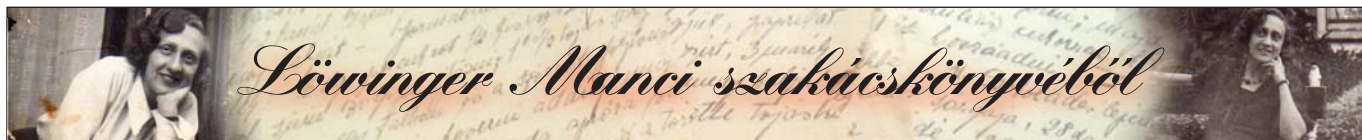
Új oktatási programot készítünk

A Komárom Zsidó Hitközség az idén ünnepli 220. születésnapját. Ebből az alkalomból a kulturális programok, vallási események és megemlékezések mellett kiemelten fontosnak tartjuk a közösség tagjainak oktatását és a komáromi iskolák tanulói számára olyan oktatási program készítését, amely bemutatja, mit is tettek őseink Komáromért, hogyan éltek és élnek a zsidók.

Iskolai oktatási programunk megvalósításához jelentős anyagi támogatást sikerült nyernünk a pozsonyi Orange Alapítványtól. A program magában foglalja majd egy kétnyelvű (szlovák-magyar) oktatási csomag elkészítését és eljuttatását valamennyi komáromi iskolába. Megszervezzük a tanárok képzését és bemutató oktatási napokat is tartunk majd.

Júniusban „útindítót” tartunk a pedagógusoknak szlovák és magyar szakemberek vezetésével, a nyár folyamán elkészül a részletes anyag, ősszel pedig már a diákok is tanulhatnak a számukra eddig ismeretlen témáról. A program október végén zárul.

A vendégváró menü

Minden háziasszonynak megvan a menüje, amelyet különleges vagy fontos vendégeknek tálal. Főleg azok a receptek, amelyek a család kedvencei és már bizonyított, hogy sikeresek és ízletesek. Barátaink Lili és Simon telefonáltak, közölték, hogy találtak az Interneten egy kedvező 4 napos budapesti kirándulást csütörtöktől vasárnapig. Már régen szerettek volna utazni, mivel mindkettőjüknek unokatestvérük van, akikkel csak itt találkoztak, mikor Izraelbe látogattak. Azóta levélben, főleg e-mailben tartják a kapcsolatot. Kérdeztek, minket kirándulási tippet meg étterem címekre. A következő napra meghívtam őket ebédre.

Lili és Simon magyar származású szülők gyerekei, de kibbutzban nőttek fel a gulyáslevesen kívül a magyar konyhát nem nagyon ismerik. Azért akartam őket beavatni a magyar konyha különlegességeibe. Ebédre a következőt tálaltam- meggylevest, rántott csirkét krumplicsúszaléval és uborkasalátával, a kávéhoz zserbó szeletet. Az ebéd sikeres volt. Mivel jó barátok vagyunk, nyíltan megmondták, hogy a meggyleves, amely az én kedvenc levesem, nekik nem ízlett. Ők soha sem ettek gyümölcsöt levesnek, maximum

kompótnak, de azt sem szeretik. A többi dicsérték.

Csütörtök reggel elutaztak, és délben Lili unokatestvére jött a szállodába, elvitte őket városnézésre és onnan otthonába, ahol ünnepélyesen terített asztal vár rájuk. Éhesek voltak és örömmel készültek az ebédre. A háziasszony bejött a nagy leveses tálal, amelyben nem más, mint finom meggyleves volt. Lili és Simon egymásra néztek, de meg ették a levest. Utána jött a rántott csirke krumplicsúszaléval és uborkasalátával, a kávéhoz zserbó. Búcsúzáskor megbeszélték, hogy szombaton találkoznak, Lili és Simon fogja őket vendégül látni. Lili és Simon vacsorára csak egy hideg szendvicset vett.

Péntek délelőtt Simon unokatestvére jött értük városnézésre és ebédre. Ott is az ünnepi asztal volt terítve. A háziasszony boldogan mondta a vendégeknek, hogy most fogják az ő konyhája legkedveltebb ebédjét enni. Jött a meggyleves, rántott csirke krumplicsúszaléval, kávéhoz zserbó szelet.

Búcsúzáskor őket is meg hívták szombatra a szállodához.

Visszaérve telefonáltak nekünk. S. O.S. Mit csináljunk- holnapra meghívtuk

a rokonokat ebédre, de biztos mindenütt meggylevest és rántott csirkét tálalnak. Megnyugtattuk őket, hogy ez tiszta véletlen, hogy egyformát ettek a rokonoknál minden étteremben bőséges választék van. Ők nem nyugodtak meg. Szombaton a reggeli után sétálni mentek, nem messze a szállodától egy kínai éttermet láttak. Nem gondolkodtak és lefoglaltak délre egy asztalt.

Mivel én kedvencem a meggyleves, a kedves olvasóimnak leírom az otthoni receptet.

Hozzávalók: fél kiló meggy kima-gozva, friss vagy mélyhűtött, 4-5 pohár víz, 10 dkg cukor, 1 kiskanál fahéj, 1 kiskanál szegfűszeg, 1-2 kanál citrom lé és kevés reszelt citromhéj.

Az összes hozzávalót megfőzzük, megkóstoljuk, hogy elég édes-e. Ha húsos az ebéd, akkor lehet a meleg le-veshez vaníliás pudingot keverni vízzel. Az szépen besűríti.

Ha tejes az ebéd, akkor 2 kanál lisztet elkeverünk egybe egy pohár tejföl-lel és hozzá keverjük a meleg le-veshez. Melegen vagy hidegen tálaljuk.

Jó étvágyat!

Orna Mondshein,
Ashkelon, Izrael

Kile Kaleidoszkóp

Nyári szünet a titkárságon

A KZSH titkársága Haas Judit irodavezető szabadsága miatt **2011. június 15-től július 31-ig** zárva tart, a fogadóórak elmaradnak. Szükség esetén a kile@menhaz.sk címen érhetik el a hitközséget. Augusztus 1-től változatlan hivatali időben várunk minden érdeklődőt.

HH nyár

A Hitközségi Híradó júniusban nyári szünetet tart. Következő dupla számunk július végén jelenik meg.

Temetői hírek

Terveinknek megfelelően folytatódik a temető felújítása. A Mártírnap előtt a Boldi cég munkatársai újra kitakarítják a sírkertet. Savout, a Tóraadás ünnepe miatt a temető a nyitva tartása az alábbiak szerint módosul:

2011. június 7., kedd, 12:00-ig

2011. június 8., szerda, zárva

2011. június 9., csütörtök, zárva

Pozdrav prezidenta štátu Izrael židovským komunitám v diaspore, pri príležitosti 63 výročia dňa nezávislosti v Izraeli

Milí Priatelia,

Ako oslavujeme 63 rokov štátnosti, pozeráme sa späť na historický zázrak, na zrod národa a štátu Izrael. A môžeme chváliť jedného z našich najväčších vodcov, Davida Ben Guriona, za vyhlásenie židovského štátu, nášho domova, v tento významný deň v maji 1948. Ihneď potom sme boli napadnutí, I keď boli v presile, bolo ich viac a boli lepsie ozbrojení.

Z trosiek vojny za nezávislosť vznikla jedna z najlepších a najmorálnejších armád na svete. Púšť sa zmenila na najmodernejšie poľnohospodárstvo, obdivované všetkými. Rozvoj, ktorý Izrael dosiahol v oblastiach vedy, techniky a medicíny umiestnil je obdivuhodný a krajinu dostal celosvetovo na popredné

miesta v týchto oblastiach. V deň vyhlásenia štátu Izrael, bolo konštatované, že tento novo založený národ bude založený na slobode, spravodlivosti a mieri, ako to bolo predpovedané prorokmi Izraela. Riadime sa židovským kódexom a morálnymi hodnotami ktoré sú vštepene v nás ..

Neustále čelíme zlým silám, najmä tým, ktoré vychádzajú z Iránu. Je to režim, ktorý je nebezpečenstvom pre celý svet, a preto by sme sa mali spojiť a zmobilizovať medzinárodné spoločenstvá. Sme rozhodnutí, spoločne s našimi priaznivcami všade na svete, bojovať proti antisemitizmu a delegitimizácii.

Štát Izrael je pripravený urobiť maximum a to aj za bolestivú cenu, na do-

siahnutie mieru s našimi susedmi. Dúfame, že vietor zmien bude ďalekosiahli a bude predzvesťou novej príležitosti pre mier, bezpečnosť a prosperitu pre celý región.

Tak isto všetci dúfame a veríme že sa Gilad Šalit ožije a čo najskôr stretne so svojou rodinou.

Mosty, ktoré spájajú náš židovský štát so všetkými židovskými komunitami po svete sú pre nás veľmi dôležité. Ste plnohodnotnými partnermi nášho úspechu. Pri pohľade späť, máme byť na čo hrdí. Spoločne môžeme dosiahnuť čokoľvek. Spoločne môžeme zvíťaziť a spoločne budeme oslavovať vela ďalších dní nezávislosti.

Shimon Peres

Konferencia na internete

Pred niekoľkými dňami som prežil mimoriadny zážitok. Daniel Needlestone, anglický koordinátor organizácie ORT (jedna z najväčších celosvetových židovských organizácií pre vzdelávanie, založená v roku 1880) ma požiadal o to, aby som sa zúčastnil on-line rozhovoru účastníkov na internete. Témou májového rozhovoru boli malé komunity. Bývalá asistentka rabína z Oslo Yvonne Savosnick oboznámila záujemcov s každodenným životom malej nórskej židovskej komunity, ktorá má 850 členov. Ja som predstavil naše kile. Bolo zaujímavé, že komunity v iných častiach Európy majú podobné problémy. V programe, ktorý sa začal pomocou najmodernejšej komunikačnej technológie iba nedávno, sa každé 2-3 týždne „stretávajú“ mladí 15-17-roční mladí vedúci z Európy a z bývalých sovietskych republík. Z času načas sa realizujú semináre, naposledy sa stretli v Londýne, kde spolu strávili jeden týždeň. V priebehu hodinového rozhovoru popri prezentácii zostane čas odpovedať aj na otázky. Niekoľko otázok na ukážku: Aké programy sa realizujú a ako sa zapájajú mladí ľudia do židovského života? Sú nejaké tábory, je pravidelné školenie mladých? Ako si predstavujeme budúcnosť, či sa mladí sťahujú na také miesta, kde je väčšia židovská komunita?

Toto bolo užitočné a dôležité popoludnie pre všetkých účastníkov „on-line“ besedy.

PT

BOL VÁM POČAS HOLOKAUSTU ZABAVENÝ VÁŠ RODINNÝ MAJETOK?

Ak ste vy alebo vaša rodina vlastnili hnuťelný, nehuťelný alebo nehuťelný majetok, ktorý vám bol zabavený/rozkradnutý/násilne predaný v krajinách ovládaných alebo okupovaných nacistickými vojenskými silami alebo ich spojencami počas obdobia Holokaustu a nebola vám, ani vašim príbuzným vyplatená nijaká finančná kompenzácia po skončení Holokaustu, ste oprávnení zapojiť sa do Projektu pracovnej skupiny zameranej na reštitúciu majetku z obdobia Holokaustu - Holocaust Era Asset Restitution Taskforce (Project HEART).

Projekt HEART je nezisková iniciatíva Židovská agentúra pre Izrael (Jewish Agency for Israel), financovaná a spolupracujúca s izraelskou vládou.

Pre ďalšie informácie alebo na stiahnutie dotazníka , navštívte

<http://www.heartwebsite.org>

alebo volajte bezplatné telefónne číslo 1-800-584-1559

**medzi 15:00 až 24:00 nášho času,
od nedele do štvrtka, okrem židovských sviatkov.
Dotazník vám zašleme mailom.**

Pokiaľ si nebudete želať byť zaradený do Projektu HEART, pošlite podpísanú žiadosť o vylúčenie s dátumom nie neskorším ako 15. jún 2011 na adresu PROJECT HEART, PROJECT ADMINISTRATOR, EXCLUSIONS, C/O A.B. DATA, LTD., PO BOX 170500, MILWAUKEE, WI 53217-8042, USA.

Fotografie: Dar Ruth Mermelsteinovej, zbierka Yaffy Eliach darovaná Centrom pre štúdium Holokaustu, Múzeum židovského dedičstva, New York, USA, dar Erica S., Morleyho, Múzeum židovského dedičstva, New York, USA, dar Ronnieho Hamburgera Burrowsa, Múzeum židovského dedičstva, New York, USA.

Pripravujeme nový vzdelávací program

Naša ŽNO oslavuje v tomto roku 220. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti pripravujeme kultúrne programy, cirkevné udalosti a spomienky, ale popri tom pokladáme za dôležité aj to, aby sme vzdelávali členov našej komunity a aby sme pripravili pre žiakov a študentov komárňanských škôl taký vzdelávací program, v rámci ktorého im predstaví-

me, ukážeme čo urobili naši predkovia pre mesto, ako žili a ako žijú v meste Židia už viac ako dve storočia.

K realizácii nášho školského programu sa nám podarilo získať značnú podporu a pomoc od bratislavskej Nadácie Orange. Program obsahuje prípravu dvojjazyčného (slovensko-maďarského) vzdelávacieho balíka a jeho zaslanie všetkým školám v

meste. Zorganizujeme školenie pre učiteľov a realizujeme aj ukážkový deň.

V júni usporiadame „otvárací deň“ pre pedagógov pod vedením slovenských a maďarských odborníkov, v priebehu leta dokončíme podrobný program a na jeseň budú mať žiaci a študenti možnosť učiť sa o doteraz neznámej téme. Program ukončíme koncom októbra.

Sederový večer v Menháze

V preplnenej sále Zoltána Wallensteina oslavovala ŽNO v Komárne druhý deň Pésachu – tradičný seder. Mali sme hostí z Izraela, Švajčiarska a z Maďarska. Večer viedol profesor budapeštianskej Lauderovej školy, Péter Vasadi. Kóšer stravu ako vždy dodala spoločnosť Carmel Kft. (s.r.o.) z Budapešti. Naši najmenší sa na začiatku pýtali tradičné otázky Máništaná. Prítomných pozdravil v mene ŽNO Tamás Paszternák. Účastníci večere obdržali pekný dar od Dr. Andrása Paszternáka – servítky s motívom Pésachu.

Ďakujeme Edite Frakašovej, Judite Haasovej, Ing. Alici Weisssovej a Zuzane Paszternákovej za pomoc pri servírovaní chutnej večere.

Letné dovolenky!

Sekretariát ŽNO bude od 15. júna 2011 do 31. júla 2011 zatvorený z dôvodu dovolenky pani vedúcej Judity Haasovej. V prípade potreby sa môžete kontaktovať na e-mailovej adrese kile@menhaz.sk. Od 10. augusta vás očakávame v nezmenených úradných hodinách.

Spravodaj – leto 2011

V júni z dôvodu letnej dovolenky Spravodaj nevyjde. Koncom júla vydáme dvojčíslo.

Sviatok Šavout

Sviatok prijatia Tóry sa začína v utorok 7. júna večer, sviatok je dvojdenný: v stredu a vo štvrtok – v tieto dni bude sekretariát zatvorený.

Šavuot – sviatok prijatia Tóry – otváracie hodiny na cintoríne budú nasledovné:

utorok - 7. júna 2011 – do 12:00

streda – 8. júna 2011 – zatvorené

štvrtok – 9. júna 2011 - zatvorené

Vysoké sviatky

Milí priatelia!

Prosíme vás, aby ste pri plánovaní dovolenky zobrali do úvahy termín Vysokých sviatkov v synagogálnom roku 5772. Je pre nás dôležité, aby sa všetci naši súverci mohli zúčastniť na uvítaní Nového roka a aby sme mohli spolu oslavovať naše najväčšie sviatky.

Tohoročné termíny:

Erev Roš Hašana	streda	28. septembra 2011
I. deň Roš Hašana	štvrtok	29. septembra 2011
II. deň Roš Hašana	piatok	30. septembra 2011
Kol Nidre	piatok	9. októbra 2011
Jom Kipur	sobota	10. októbra 2011

Pamätný deň holokaustu na gymnáziu v Štúrove

Študenti tretieho a štvrtého ročníka maďarskej časti gymnázia v Štúrove spomínali v rámci interaktívneho zamestnania na obete holokaustu. Akciu usporiadala budapeštianska Nadácia Zachor – Pripomeňme spoločnosti.

Na netradičnej hodine, cestou osobných spomienok, mali študenti možnosť konfrontácie s históriou holokaustu. Gymnazisti mohli takto lepšie pochopiť to, čo sa už naučili na hodinách dejepisu.

Hodinu viedla predsedkyňa kuratória nadácie Andrea Szónyi, pedagóg – muzeológ zo skanzenu v Szentendre József Molnár, profesor Gymnázia Ferenca Toldyho z Budapešti Péter Molnár. Pamätný deň zorganizovali pomocou ŽNO v Komárne.

György Himmler

Volby

V nedeľu 15. mája boli voľby do ústredných orgánov náboženského života na Slovensku, ako aj v Maďarsku.

Bratislava

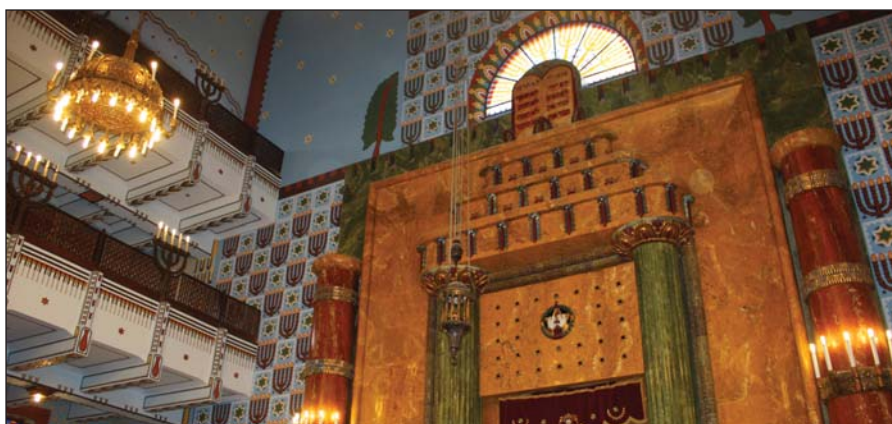
Volby boli vypísané z dôvodu nového štatútu, doterajší predseda Pavel Frankl nekandidoval. Našu ŽNO na voľbách zastupoval predseda Ing. Anton Pasternák. Spomedzi štyroch kandidátov zvolili na štyri roky za predsedu ÚZ ŽNO Igora Rintela z Bratislavy, za dvoch podpredsedov boli zvolení Pavol Sitár – predseda ŽNO v Košiciach - a Peter Salner – predseda ŽNO v Bratislave.

Budapešť

MAZSIHISZ (Zväz ŽNO v Maďarsku) uskutočnil voľby na obdobie 2011-2015. Spomedzi štyroch kandidátov zvolili za predsedu dr. Pétera Feldmajera (Nagykőrös) a funkciu výkonného riaditeľa bude aj naďalej zastávať Gusztáv Zoltai. Dvaja podpredsedovia budú László Herczog (predseda Maďarskej autonómnej ortodoxnej židovskej náboženskej obce) a Sándor Streit (predseda Budapeštianskej ŽNO).

Novým funkcionárom blahoželáme a prajeme im mnoho úspechov a veľa síl do ďalšej práce!

-p-

Orthodoxná synagóga, Budapešť

Žiadame Vašu podporu

Zmena ČÍSLA ÚČTU!

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK060900000000026384962 SWIFT: GIBASKBX
Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX
Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

☆ Spravodajcu, Komárňanskú židovskú náboženskú obec a klub Šalom podporili: MUDr. Daniela Hanzlíková a darcovia, ktorí si priali zostať v anonymite. Ďakujeme!

☆ Pri príležitosti 220. výročia založenia ŽNO sme na usporiadanie osláv obdržali financie od bratislavskej nadácie EZRA. Ďakujeme!

☆ Pán Miloš Žiak z Bratislavy daroval nové knihy našej miniknižnici Bélu Spitzera. Ďakujeme pekne!

☆ Dňa 1. mája prišli do Menházu hostia z Budapešti, ktorých doprevádzal András Paszternák, ukázal im Mikromúzeum Ármina Schnitzera a aj synagógu. Návštevníkom sme premietli film natočený Susanne a Petrom Scheinerom "Spomienky pre budúcnosť – Židia v Komárne".

Gratulujeme

V týchto dňoch oslavoval náš verný čitateľ, pán **hlavný rabín Péter Kardos**, ktorý bol viackrát naším hosťom v Komárne, svoje 75. narodeniny. Prajeme mu aj naďalej veľa zdravia! Mazl tov! Bis 120!

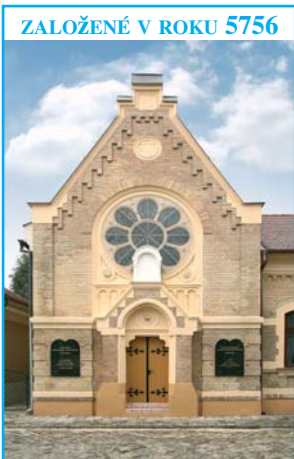
Nedávno oslavovala 70. narodeniny známa osobnosť slovenského verejného života, čestný predseda ÚZ ŽNO, **prof. MUDr. Pavel Traubner**. Mazl Tov!

Členka našej ŽNO, **teta Horská**, oslavovala okrúhle narodeniny – 90 rokov. Pri príležitosti jubilea jej prajeme veľa zdravia! Bis 120!

Bat Micva v Izraeli

V Izraeli bude mať začiatkom júna sviatok **Bat Micva Ayelet, dcéra Paliho a Orly Holczerovcov (Dan)**. V mene ŽNO touto cestou blahoželáme oslávenkyni a celej rodine!

SPRAVODAJCA

הב

Otvorili sme brány

Pri príležitosti XX. Dní Komárna sme v Menháze organizovali Deň otvorených dverí, kam prišlo 180 návštevníkov. V priebehu trojhodinového programu - 1. mája - mali návštevníci možnosť prehliaďnuť si Mikromúzeum Ármína Schnitzera, synagógu a aj sálu Zoltána Wallenstena. Predseda ŽNO Antal Pasternák, Tamás Paszternák a Dr. András Paszternák podávali informá-

cie v slovenčine a v maďarčine skupinám, ktoré priebežne prichádzali na prehliadku.

Organizátori programu dostali niekoľko telefonátov a e-mailov od obyvateľov mesta, ktorým chýbal tradičný koncert. Z dôvodu smútočných dní v židovskom kalendári sme v tomto roku koncert neusporiadali.

PA

Peter Scheiner bude hosťom klubu Šalom

Ako je už zvykom u nás v ŽNO Komárno, v deň spomienky na martýrov, 12. júna, sa na poludnie stretne v klube Šalom. Uplynulo už 10 rokov odvtedy, čo Peter Scheiner, náš rodák z Komárna, ktorý teraz žije v Zürichu, dokončil natáčanie filmu "Spomienky pre budúcnosť – Židia v Komárne". Po desaťročí bude pokračovanie, v rámci neho budeme v klube spomínať na tých súvercov, ktorí účinkovali vo filme, ale dnes už nemôžu byť s nami, resp. budeme sa rozprávať o uplynulom desaťročí a o budúcnosti. **Každého srdečne očakávame v Menháze, v sále Zoltána Wallenstena.**

POZVÁNKA

Židovská náboženská obec v Komárne Vás týmto pozýva na tryznu pri príležitosti 67. výročia deportácie Židov z mesta a okolia. Spomienka sa uskutoční v nedeľu

**dňa 12. júna 2011
o 10:30 hod.**

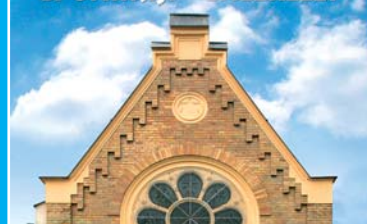
na židovskom cintoríne v Komárne (Ulica Zlatého muža).

Slávnostný prejav prednesie: predseda rady rabínov MR, hlavný rabín Róbert Deutsch. **Účinkuje:** hlavný kantor Emil Tóth.

O 12:00 hod. zapálime na pamiatku obetí v synagóge sviečky.

Spomínajte spolu s nami!

SPOMÍNÁJI - EMLÉKEZZI

Európsky deň Židovskej kultúry

POZOR, ZMENA!

Na rozdiel od pôvodného termínu budeme v tomto roku v Komárne výnimočne o týždeň skôr oslavovať Európsky deň židovskej kultúry. Celodenný program organizujeme **v nedeľu 28. augusta** v Menháze. Zároveň oslávim aj 220. narodeniny našej ŽNO. Podrobný program zverejníme v letnom čísle. Vaše námety, nápady, návrhy očakávame do 15. júna na adrese kile@menhaz.sk. Každého srdečne očakávame!